

Krajina v kvartéru

Zdeněk Máčka

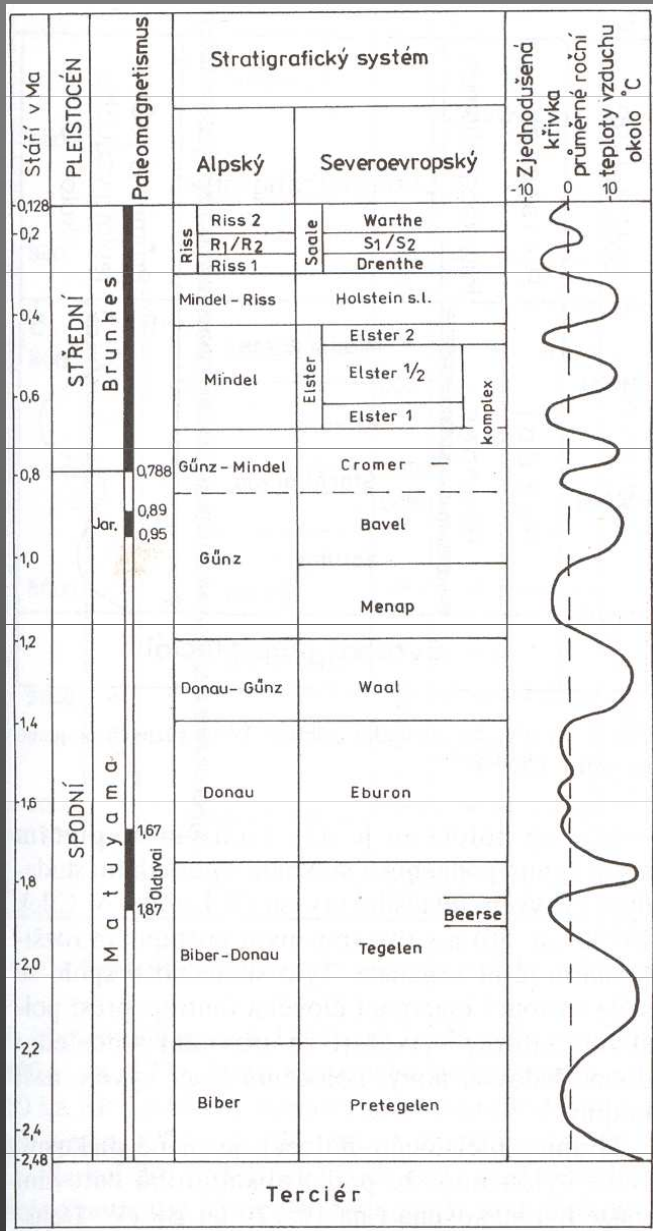
Lekce 4: Vývoj reliéfu v kvartéru



Charakter morfogeneze v kvartéru

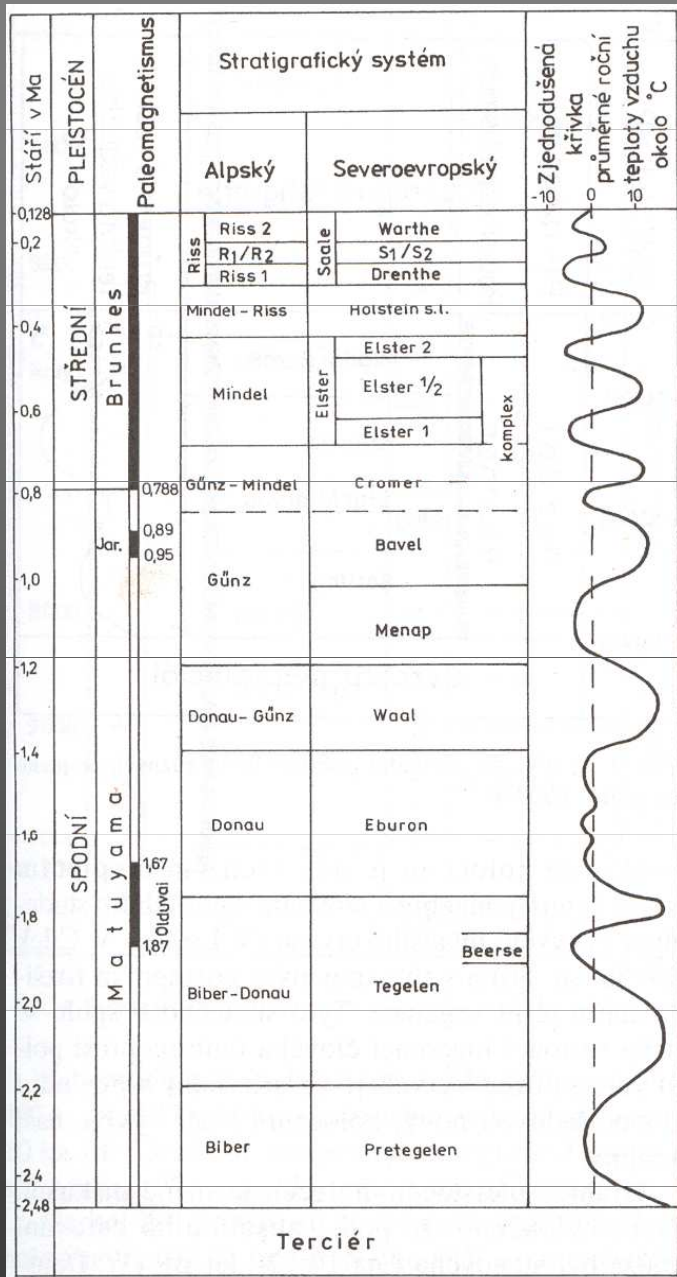
- Kvartér: 104 OIS, zhruba 22 ledových dob
- Chladná období měla delší trvání než teplá
- Permafrost + hluboké sezónní promrzání hornin → periglaciální modelace
- Pleistocén – kolísání klimatu, holocén – antropogenní impakt
- Projevy kvartéerní morfogeneze:
 - pokračování vývoje existujících tvarů
 - vznik nových tvarů a sedimentů

Spodní pleistocén



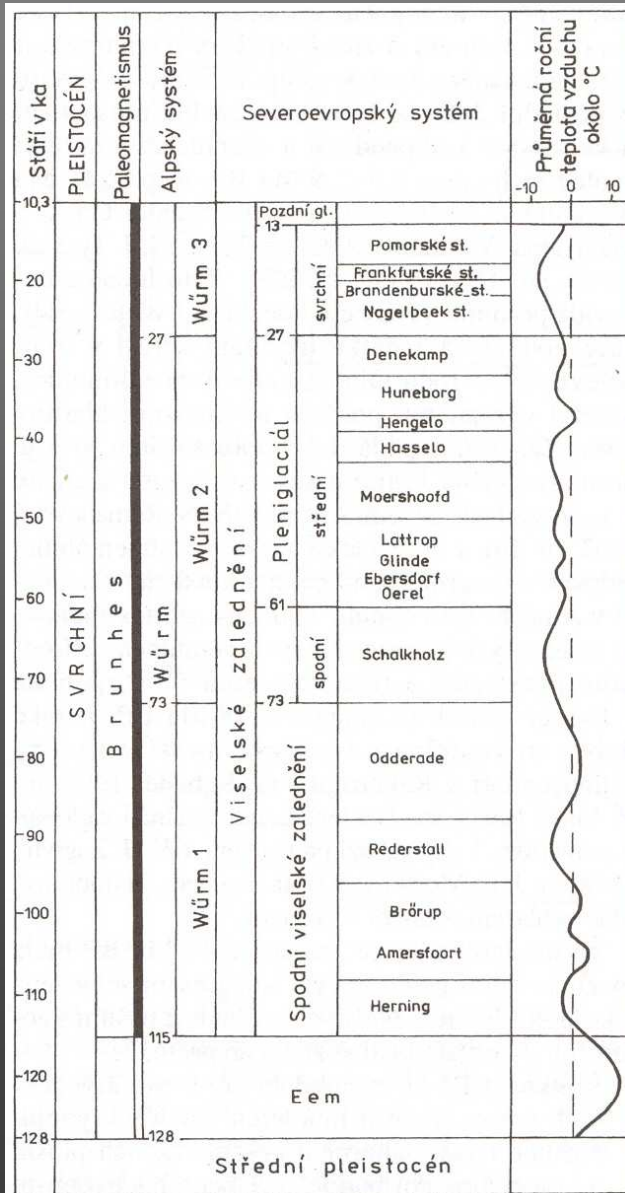
- První poklesy ročních průměrů teploty vzduchu pod 0°C
- Belgie: kryoturbace, mrazové trhliny, malé mrazové klíny
- Naše území roční průměr -3 až -4°C
- SZ Evropa: nejspíše souvislý permafrost

Střední pleistocén



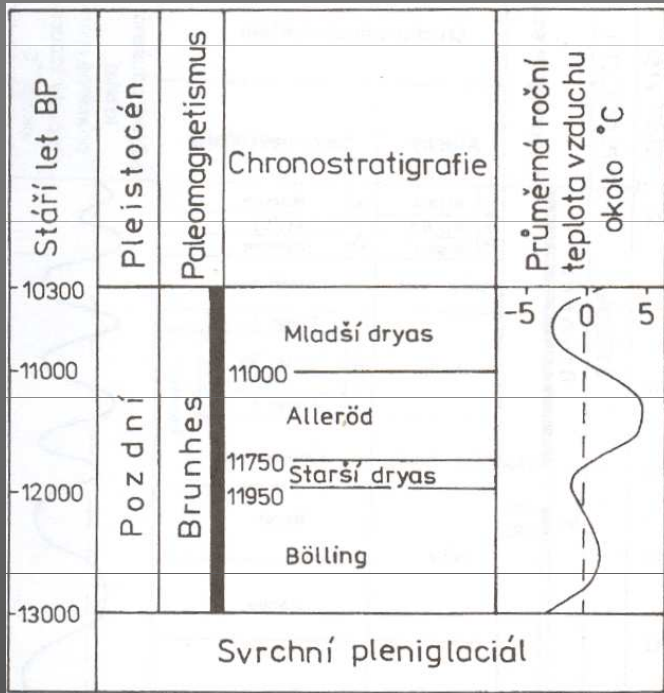
- Elsterské zalednění – dva zásahy ledovce na naše území
- Sálské zalednění
- Uložení tillů, glacifluviálních a glacialimnických sedimentů
- Roční průměry teploty vzduchu -5°C , zimní průměry -20°C
- Souvislý permafrost

Svrchní pleistocén



- 115 – 73 ka BP: střídání teplejších a chladnějších období, mírné kryoturpace, malé mrazové klíny
- 73 – 13 ka BP: pleniglaciál (=vrcholný glaciál), spodní - 73 – 61 ka BP, svrchní 27 – 13 ka BP
- LGM = maximum posledního zalednění (20 ka BP)
- Sprašová sedimentace
- Váté písky (cover sand, sand-sheet phase)

Pozdní glaciál



- Degardace permafrostu
- Bölling (13 – 11,95 ka BP)
- Alleröd (11,75 – 11 ka BP)